

دانشگاه پیام نور

دانشکده حقوق و الهیات

پایان نامه

برای دریافت مدرک کارشناسی ارشد (L.L.M)

رشته حقوق بین الملل

گروه حقوق

طرح ممیزی آیمو و آثار آن بر دولت‌های عضو با تاکید بر ایران

استاد راهنما:

دکتر علیرضا حجت زاده

استاد مشاور:

دکتر سهیلا کوشا

دانشجو: مجید ترم

بهمن ۱۳۹۱

اجرای این پایان نامه مورد حمایت مالی سازمان بنادر و دریانوردی قرار گرفته است و سازمان به عنوان تنها مرجع حاکمیتی کشور در امور بندری، دریایی و کشتی‌رانی بازرگانی به منظور ایفای نقش مرجعیت دانشی خود و در راستای تحقق راهبردهای کلان نقشه جامع علمی کشور مبنی بر "حمایت از توسعه شبکه‌های تحقیقاتی و تسهیل انتقال و انتشار دانش و سامان‌دهی علمی" از طریق "استانداردسازی و اصلاح فرایندهای تولید، ثبت، داوری و سنجش و ایجاد بانک‌های اطلاعاتی یکپارچه برای نشریات، اختراعات و اکتشافات پژوهشگران"، اقدام به ارایه این اثر در سایت SID می‌نماید.

چکیده:

سازمان بین‌الدولی مشورتی دریانوردی (ایمکو) در سال ۱۹۵۸ بواسطه لازم‌الاجرا شدن کنوانسیون ایمکو ۱۹۴۸ تاسیس شد. در ابتدا اختیارات این سازمان به مشورتی و توصیه‌ای بودن محدود شده بود. ایمکو در سال ۱۹۸۲ به سازمان بین‌المللی دریانوردی (ایمو) تغییر نام یافت و اصلاحات متعددی بر اساسنامه آن وارد گشت که از مهمترین آنها حذف محدودیت مشورتی و توصیه‌ای بودن این سازمان می‌باشد. این سازمان از سال ۲۰۰۵ طرح ممیزی داوطلبانه دولت‌های عضو را آغاز نموده و در سال ۲۰۰۹ بواسطه قطعنامه A.1018(26) طرح ممیزی اجباری ایمو را تصویب نمود تا از سال ۲۰۱۵ میلادی آن را آغاز نماید. ایران به عنوان یکی از اعضای ایمو به صورت فعال در روند توسعه ممیزی دولت‌های عضو ایمو مشارکت داشته و در سال ۲۰۱۱ میلادی به صورت داوطلبانه در قالب طرح ممیزی داوطلبانه دولت‌های عضو ایمو مورد ممیزی ایمو قرار گرفته است. بررسی نحوه ایجاد اهلیت ممیزی دولت‌های عضو برای ایمو و آثار این ممیزی بر دولت‌های عضو با تاکید بر ایران موضوع این نگارش است. نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که ایمو از طریق ایجاد اصلاحاتی در سند موسس خود، همچنین تصویب قطعنامه‌هایی در جهت تعریف اهداف و ایجاد رویه با استعانت به اصل "ضرورت کارکردی" توانسته اهلیت لازم برای ممیزی دولت‌های عضو را ایجاد نماید، همچنین می‌توان آثاری را بر وضعیت تجاری ناوگان دولت‌های عضو با توجه به طرح ممیزی در نظر گرفت که البته با توجه به جایگاه مناسب ایران از لحاظ فنی و حقوقی این مهم بعید به نظر می‌رسد.

کلمات کلیدی: ایمو، ایران، طرح ممیزی ایمو، اهلیت، آثار ممیزی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	کلیات
۱	مقدمه
۱	تعریف مساله و بیان سؤالهای اصلی تحقیق
۳	سابقه و ضرورت انجام تحقیق
۴	فرضیه‌ها
۴	هدف‌ها
۵	کاربردهای متصور از تحقیق
۵	مراجع استفاده کننده از نتیجه پایان نامه
۶	روش انجام تحقیق
۶	روش و ابزار گرد آوری اطلاعات
۶	روش تجزیه و تحلیل داده‌ها
۶	قلمرو تحقیق (زمانی ، مکانی ، موضوعی)
۶	ساختار پایان نامه
۸	فصل اول : آیمو و طرح ممیزی دولت‌های عضو
۹	۱-۱- مقدمه
۹	۱-۲- تاریخچه سازمان بین المللی دریانوردی (آیمو)
۱۸	۱-۳- کنوانسیون سازمان بین المللی دریانوردی (آیمو)
۲۱	۱-۳-۱- اصلاحیه‌های سال ۱۹۶۴
۲۱	۲-۳-۱- اصلاحیه‌های سال ۱۹۶۵
۲۲	۳-۳-۱- اصلاحیه‌های سال ۱۹۷۴
۲۲	۴-۳-۱- اصلاحیه سال ۱۹۷۵

- ۲۳ ۱-۳-۵- اصلاحیه‌های سال ۱۹۷۷
- ۲۴ ۱-۳-۶- اصلاحیه‌های سال ۱۹۷۹
- ۲۴ ۱-۳-۷- اصلاحیه‌های سال ۱۹۹۱
- ۲۵ ۱-۳-۸- اصلاحیه‌های سال ۱۹۹۳
- ۲۷ ۴-۱- کنوانسیون‌های آیمو
- ۲۹ ۱-۴-۱- روش پذیرش ضمنی
- ۳۱ ۲-۴-۱- کنوانسیون بین‌المللی ایمنی جان اشخاص در دریا (سولاس ۷۴)
- ۳۱ ۱-۴-۲-۱- مسائل فنی کنوانسیون سولاس
- ۳۳ ۳-۴-۱- کنوانسیون بین‌المللی خط شاهین
- ۳۴ ۱-۴-۴- کنوانسیون بین‌المللی جلوگیری از آلودگی ناشی از کشتی‌ها
(مارپل ۷۳/۷۸)
- ۳۵ ۱-۴-۵- کنوانسیون بین‌المللی استانداردهای آموزشی ، گواهینامه‌ها و نگهبانی
دریانوردی
- ۳۶ ۱-۴-۶- کنوانسیون در مورد قوانین بین‌المللی جلوگیری از تصادفات دریایی
۱۹۷۲
- ۳۷ ۱-۴-۷- کنوانسیون بین‌المللی تسهیل ترافیک دریایی ۱۹۶۵
- ۳۷ ۱-۴-۸- کنوانسیون بین‌المللی جستجو و نجات دریایی ۱۹۷۹
- ۳۸ ۱-۴-۹- کنوانسیون بین‌المللی آمادگی، واکنش و همکاری در موارد
آلودگی‌های نفتی ۱۹۹۰ (کنوانسیون مقابله ۹۰)
- ۳۹ ۱-۴-۱۰- کنوانسیون بین‌المللی کانتینرهای ایمن ۱۹۷۲ (سی‌اس‌سی)
- ۳۹ ۱-۴-۱۱- کنوانسیون ایجاد سازمان بین‌المللی ماهواره‌های دریانوردی و
توافق‌نامه‌ی اجرایی آن (اینمارست ۷۶)

- ۴۰-۱-۴-۱۲- کنوانسیون مداخله در آبهای آزاد در صورت بروز آلودگی نفتی
۱۹۶۹ (کنوانسیون مداخله)
- ۴۱-۱-۴-۱۳- کنوانسیون جلوگیری از آلودگی دریایی ناشی از دفع مواد زائد و
دیگر مواد ۱۹۷۲ (کنوانسیون لندن)
- ۴۲-۱-۴-۱۴- پروتکل آمادگی، مقابله و همکاری در برابر سوانح آلودگی ناشی از
مواد خطرناک و سمی ۲۰۰۰
- ۴۳-۱-۴-۱۵- کنوانسیون کنترل سیستم‌های ضدخزه بر روی کشتی‌ها ۲۰۰۱
- ۴۳-۱-۴-۱۶- کنوانسیون کنترل و مدیریت آب توازن و رسوبات
کشتی‌ها ۲۰۰۰
- ۴۴-۱-۴-۱۷- کنوانسیون مسئولیت مدنی آلودگی نفتی ۱۹۶۹
- ۴۵-۱-۴-۱۸- پروتکل ۱۹۹۲ وارد بر کنوانسیون ایجاد صندوق بین‌المللی جبران
خسارت آلودگی نفتی (فاند ۹۲)
- ۴۷-۱-۴-۱۹- کنوانسیون بین‌المللی مسئولیت مدنی برای خسارت آلودگی نفتی
سوخت کشتی‌ها ۲۰۰۱
- ۴۷-۱-۴-۲۰- کنوانسیون بین‌المللی نایروبی در مورد انتقال لاشه کشتی‌ها ۲۰۰۷
- ۴۸-۱-۴-۲۱- کنوانسیون مقابله با اعمال غیر قانونی علیه ایمنی دریانوردی ۱۹۸۸ و
پروتکل وارد بر آن در خصوص مقابله با اعمال غیر قانونی علیه ایمنی سکوه‌های
ثابت واقع در فلات قاره ۱۹۸۸
- ۴۸-۱-۴-۲۲- کنوانسیون بین‌المللی نجات دریایی ۱۹۸۹
- ۵۲-۱-۵- طرح ممیزی آیمو
- ۵۶-۱-۵-۱- شکل‌گیری طرح ممیزی آیمو
- ۶۰-۲-۵-۱- اهداف طرح ممیزی آیمو
- ۶۱-۳-۵-۱- اصول طرح ممیزی آیمو

۶۱	۱-۳-۵-۱- حق حاکمیت و جهان‌شمولی
۶۲	۱-۳-۵-۲- یکنواختی، منصفانه‌بودن، واقع‌بینی و بی‌طرفی و مناسب و بجا بودن
۶۲	۱-۳-۵-۳- شفاف سازی و افشاء
۶۳	۱-۳-۵-۴- همکاری
۶۳	۱-۳-۵-۵- بهبود مستمر
۶۳	۱-۵-۴- دامنه شمول طرح ممیزی
۶۴	۱-۵-۵- اسناد الزام آور آیمو
۶۵	۱-۵-۶- وظایف و مسئولیت‌ها
۶۶	۱-۶-۵-۱- اقدامات اولیه
۶۶	۱-۶-۵-۲- ابلاغ اطلاعات
۶۶	۱-۶-۵-۳- سوابق
۶۷	۱-۶-۵-۴- بهبود
۶۸	۱-۵-۷- موارد تحت پوشش ممیزی
۶۹	۱-۵-۸- روش اجرایی ممیزی
۶۹	۱-۶-۶- خلاصه فصل
۷۰	فصل دوم: اهلیت آیمو برای ممیزی و آثار آن بر دولت‌های عضو با تاکید بر ایران
۷۱	۲-۱- مقدمه
۷۱	۲-۲- اهداف، اشتغالات و اختیارات آیمو
۷۳	۲-۳- اهلیت ممیزی در سند موسس سازمان آیمو
۷۵	۲-۴- اختیارات ضمنی
۷۶	۲-۵- اهلیت ممیزی با توجه به مصوبات سازمان آیمو

۸۰	۶-۲- رژیم مسئولیت پذیری دولت‌های عضو تحت لوای آیمو
۸۴	۱-۶-۲- رژیم مسئولیت پذیری با توجه به حقوق بین الملل
۸۴	۱-۱-۶-۲- صلاحیت دولت‌های صاحب پرچم
۸۵	۲-۱-۶-۲- صلاحیت کشور ساحلی
۸۷	۳-۱-۶-۲- صلاحیت دولت‌های بندری
۸۸	۲-۶-۲- آثار ممیزی آیمو بر دولت‌های عضو
۹۱	۳-۶-۲- مراحل رویه ای بدست آوردن اهلیت ممیزی
۹۱	۱-۳-۶-۲- تغییرات در کنوانسیون آیمو
۹۱	۱-۱-۳-۶-۲- اصلاحیه‌های سال ۱۹۷۵
۹۱	۲-۱-۳-۶-۲- اصلاحیه‌های سال ۱۹۷۷
۹۲	۲-۳-۶-۲- تغییر و تعریف اهداف سازمان آیمو
۹۳	۳-۳-۶-۲- طرح خود ارزیابی
۹۷	۴-۳-۶-۲- طرح ممیزی داوطلبانه دولت‌های عضو آیمو
۱۰۰	۵-۳-۶-۲- طرح ممیزی اجباری دولت‌های عضو آیمو
۱۰۲	۷-۲- تاریخچه سازمان بنادر و دریانوردی
۱۰۴	۸-۲- وظایف و اختیارات سازمان بنادر و دریانوردی
۱۰۶	۹-۲- ارکان سازمان بنادر و کشتیرانی
۱۰۷	۱-۹-۲- شورای عالی
۱۰۸	۲-۹-۲- هیات عامل
۱۰۸	۳-۹-۲- مدیر عامل
۱۱۰	۱۰-۲- ایران و طرح ممیزی داوطلبانه آیمو
۱۱۱	۱-۱۰-۲- اقدامات و تاریخ‌نگاری ممیزی آیمو در ایران
۱۱۲	۲-۱۰-۲- نتایج ممیزی

۱۱۲	۱-۲-۱۰-۲- کمبود قوانین و مقررات ملی
۱۱۳	۲-۲-۱۰-۲- تفاهم نامه با سایر ارگان ها
۱۱۳	۳-۲-۱۰-۲- بازبینی و اصلاح شرح وظایف
۱۱۳	۴-۲-۱۰-۲- کنترل و نظارت
۱۱۴	۵-۲-۱۰-۲- استراتژی اجرای مصوبات
۱۱۴	۶-۲-۱۰-۲- نیروی انسانی
۱۱۴	۷-۲-۱۰-۲- آموزش
۱۱۵	۸-۲-۱۰-۲- تشکیلات
۱۱۵	۹-۲-۱۰-۲- ارزیابی و بازبینی
۱۱۵	۱۱-۲- مقایسه نتایج ممیزی
۱۲۰	۱۲-۲- خلاصه فصل
۱۲۱	جمع بندی و نتیجه گیری
۱۲۲	اهلیت آیمو برای ممیزی دولت های عضو
۱۲۳	رژیم مسئولیت پذیری و آثار ممیزی بر دولت های عضو
۱۲۵	ایران در ممیزی آیمو
۱۲۷	نتیجه گیری
۱۲۷	پیشنهادات
۱۲۸	محدودیت های تحقیق
۱۲۹	فهرست منابع